

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 7 maja 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 4 czerwca 2013 r. odmówił R. S. umorzenia należności z tytułu składek

- a) na ubezpieczenia społeczne za okres od maja 2008 r. do lutego 2009 r. w łącznej kwocie 6.519,13 zł, w tym z tytułu: składek – 4.137,81 zł, odsetek – 2.293,32 zł, kosztów upomnienia – 88,00 zł,
- b) na ubezpieczenie zdrowotne za okres od września 2008 r. do lutego 2009 r., w łącznej kwocie 2.028,02 zł, w tym z tytułu: składek – 1.284,39 zł, odsetek za zwłokę – 690,83 zł, kosztów upomnienia 52,80 zł;
- c) na Fundusz Pracy od maja 2008 r. do lutego 2009 r. w łącznej kwocie 608,90 zł, w tym z tytułu: składek – 374,26 zł, odsetek za zwłokę – 208,24 zł, kosztów upomnienia – 26,40 zł.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że ubezpieczony w 4 czerwca 2013 r. złożył wniosek o umorzenie należności z tytułu składek na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2012 roku o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność. Decyzją z dnia 17 marca 2014 r. określono warunki umorzenia, którym była spłata należności niepodlegających umorzeniu w terminie 12 miesięcy od uprawomocnienia się decyzji wraz z naliczonymi odsetkami. Decyzja uprawomocniła się w dniu 19 kwietnia 2014 r. Z dniem 19 kwietnia 2015 r. upłynął 12 miesięczny termin na uregulowanie należności niepodlegających umorzeniu liczony od dnia uprawomocnienia się decyzji określającej warunki umorzenia należności z tytułu składek. Ubezpieczony nie opłacił w/w należności w wyznaczonym terminie.

/decyzja – k. 30 akt ZUS/

R. S. uznał powyższą decyzję za krzywdzącą i w dniu 5 czerwca 2015 r. złożył odwołanie.

/odwołanie – k. 2/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując dotychczasowe stanowisko w sprawie.

/odpowiedź na odwołanie – k. 6/

W piśmie procesowym z dnia 21 marca 2016 r. wnioskodawca reprezentowany przez radcę prawnego poparł odwołanie i zaskarżył decyzję w całości. Decyzji zarzucił niewyjaśnienie istniejącego stanu faktycznego tj. nieuwzględnienie słusznego interesu strony w złożonym odwołaniu oraz brak wyjaśnienia istoty sprawy przez ZUS. W konsekwencji wniósł o uchylenie przedmiotowej decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania oraz o zwrot kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu, które nie zostały pokryte przez stronę w całości.

/pismo procesowe – k. 23 – 24/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

R. S. prowadził działalność gospodarczą od września 2007 r. do dnia zawieszenia działalności w dniu 15 kwietnia 2013 r. Ubezpieczony miał przerwę w prowadzeniu działalności gospodarczej w okresie od 22 marca 2011 r. do 5 kwietnia 2012 r.

/bezsporne/

Wnioskiem z dnia 4 czerwca 2013 r. na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2012 roku o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz.U. z 2012 r., poz.

1551) R. S. wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z prośbą o umorzenie całości nieopłaconych należności składkowych na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe, na ubezpieczenie zdrowotne oraz na Fundusz Pracy za okres objęty ustawą, do opłacania których zobowiązany był z tytułu prowadzenia poza rolniczej działalności, wskazując, że została ona zawieszona z dniem 15 kwietnia 2013 r.

/wniosek – k. 1, k. 3 - 4 akt ZUS/

Decyzją z dnia 17 marca 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. określił, iż według stanu na dzień złożenia wniosku tj. na dzień 4 czerwca 2013 r. umorzeniu podlegają należności R. S. z tytułu składek:

- na ubezpieczenia społeczne za okres od maja 2008 r. do lutego 2009 r. w łącznej kwocie 6.519,13 zł, w tym z tytułu: składek – 4.137,81 zł, odsetek – 2.293,32 zł, kosztów upomnienia – 88,00 zł,

- na ubezpieczenie zdrowotne za okres od września 2008 r. do lutego 2009 r., w łącznej kwocie 2.028,02 zł, w tym z tytułu: składek – 1.284,39 zł, odsetek za zwłokę – 690,83 zł, kosztów upomnienia 52,80 zł;

- na Fundusz Pracy od maja 2008 r. do lutego 2009 r. w łącznej kwocie 608,90 zł, w tym z tytułu: składek – 374,26 zł, odsetek za zwłokę – 208,24 zł, kosztów upomnienia – 26,40 zł.

Ponadto organ rentowy określił, że warunkiem umorzenia w/w należności jest spłata należności nie podlegających umorzeniu. Wskazano, że należności z tytułu składek za okres od dnia 1 stycznia 1999 roku nieobjęte postępowaniem o umorzenie należy uregulować w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się przedmiotowej decyzji wraz z odsetkami naliczonymi do dnia wpłaty włącznie.

/decyzja – k. 18 – 19 akt ZUS/

Decyzja z dnia 17 marca 2014 r. została doręczona skarżącemu wraz z pouczeniem o prawie, terminie i sposobie wniesienia odwołania w dniu 18 marca 2014 r.

/decyzja – k. 18 – 19 akt ZUS, potwierdzenie odbioru – k. 20 akt ZUS/

Wnioskodawca nie odwołał się do Sądu od decyzji z dnia 17 marca 2014 r. określającej warunki umorzenia należności, decyzja uprawomocniła się w dniu 19 kwietnia 2014 r.

/bezsporne/

Wnioskodawca według stanu na dzień 19 kwietnia 2015 r. nie opłacił należności niepodlegających umorzeniu.

/bezsporne/

Zaskarżoną decyzją z dnia 7 maja 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 4 czerwca 2013 r. odmówił wnioskodawcy umorzenia należności z tytułu składek.

/decyzja – k. 30 akt ZUS/

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o całokształt materiału dowodowego zebranego w sprawie, a mianowicie o powołane wyżej dokumenty znajdujące się w aktach sprawy oraz w załączonych aktach organu rentowego. Przedmiotowe dokumenty nie były kwestionowane w toku postępowania przez żadną ze stron i pozwalają, zdaniem Sądu Okręgowego, na wydanie prawidłowego rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie i jako takie podlega oddaleniu.

W dniu 15 stycznia 2013 roku weszła w życie ustawa z dnia 9 listopada 2012 roku o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz. U. 2012 poz. 1551). Ustawa ta – zwana dalej ustawą abolicyjną - przewiduje możliwość umorzenia składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy oraz odsetek za zwłokę i pozostałych powstałych kosztów (w tym kosztów egzekucyjnych), dla wszystkich osób prowadzących pozarolniczą działalność, które w okresie od dnia 1 stycznia 1999 roku do dnia 28 lutego 2009 roku podlegały obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowemu oraz wypadkowemu, z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności i nie opłaciły należnych z tego tytułu składek.

Zgodnie z treścią art. 1 ust. 1 ustawy abolicyjnej, na wniosek osoby podlegającej w okresie od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia 28 lutego 2009 roku obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności w rozumieniu art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.):

1) która przed dniem 1 września 2012 r. zakończyła prowadzenie pozarolniczej działalności i nie prowadzi jej w dniu wydania decyzji, o której mowa w ust. 8,

2) innej niż wymieniona w pkt 1

- umarza się nieopłacone składki na te ubezpieczenia za okres od dnia 1 stycznia 1999 roku do dnia 28 lutego 2009 roku oraz należne od nich odsetki za zwłokę, opłaty prolongacyjne, koszty upomnienia, opłaty dodatkowe, a także koszty egzekucyjne naliczone przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

W ustępie 2 art. 1 ustawy abolicyjnej przewidziano, że w przypadku osób prowadzących pozarolniczą działalność, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy wymienionej w ust. 1, wniosek o umorzenie składa płatnik składek. Natomiast w ustępie 3 art. 1 ustawy abolicyjnej postanowiono, że w przypadku, gdy płatnik, o którym mowa w ust. 2, zakończył prowadzenie pozarolniczej działalności, wniosek o umorzenie składa osoba, o której mowa w ust. 1.

Zgodnie zaś z dyspozycją ust. 6 art. 1 ustawy abolicyjnej umorzenie należności, o których mowa w ust. 1, skutkuje umorzeniem nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy za ten sam okres oraz należnych od nich, za ten sam okres, odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

Zgodnie z uregulowaniem art. 1 ust. 8 powołanej ustawy Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję określającą warunki umorzenia, w której ustala także kwoty należności, o których mowa w ust. 1 i 6, z wyłączeniem kosztów egzekucyjnych.

Warunkiem umorzenia należności, o których mowa w ust. 1 i 6, jest nieposiadanie na dzień wydania decyzji, o której mowa w ust. 13 pkt 1, niepodlegających umorzeniu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz na Fundusz Emerytur Pomostowych, za okres od dnia 1 stycznia 1999 r., do opłacenia których zobowiązana jest osoba prowadząca pozarolniczą działalność lub płatnik składek, o którym mowa w ust. 2, oraz należnych od tych składek odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego (ust. 10 ustawy abolicyjnej).

Zgodnie zaś z treścią ust. 11 przywołanej ustawy należności, które nie podlegają umorzeniu, należy uregulować - opłacić w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji o umorzeniu należności.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję o odmowie umorzenia należności, o których mowa w ust. 1 i 6 - w przypadku niespełnienia warunku, o którym mowa w ust. 10, z uwzględnieniem ust. 7, 11 i 12 (ust. 13 ustawy abolicyjnej).

R. S. wystąpił z wnioskiem do organu rentowego o umorzenie należności z tytułu nieopłaconych składek w związku z podleganiem ubezpieczeniu jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie analizowanej ustawy abolicyjnej. Zakład Ubezpieczeń Społecznych rozpoznając powyższy wniosek wydał zaś decyzję określającą warunki umorzenia, kwotę należności podlegających umorzeniu i okres, za który nieopłacone składki będą mu podlegały, od której to decyzji wnioskodawca nie odwołał się.

W niniejszej sprawie spór polegał na ustaleniu, czy organ rentowy decyzją kończącą postępowanie w przedmiocie złożonego wniosku prawidłowo odmówił wnioskodawcy umorzenia należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy.

Odwołujący stanął na stanowisku, że w zaskarżonej decyzji ZUS II Oddział w Ł. niesłusznie odmówił mu umorzenia zaległości z tytułu składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne należne za okres od maja 2008 r. do lutego 2009 r. wraz z odsetkami wskazując, że jako przyczynę odmowy wskazano istnienie w dacie wydania decyzji zaległości z tytułu składek nie podlegających umorzeniu.

Z ustalonych okoliczności faktycznych wynika, że ubezpieczony nie uregulował należności niepodlegających umorzeniu w wyznaczonym terminie, czego w toku postępowania nie zakwestionował.

W tym miejscu wskazać należy, że zgodnie z art. 6 k.c. to na wnioskodawcy spoczywał ciężar dowodowy w niniejszej sprawie. Oparcie polskiej procedury cywilnej na zasadzie kontradyktoryjności jedynie w wyjątkowych przypadkach dozwala Sądowi na podjęcie czynności mających na celu pobudzenie inicjatywy stron, a zasadą w tym zakresie jest samodzielne dążenie uczestników postępowania do wykazania prawdziwości podnoszonych twierdzeń. Jeżeli twierdzenie istotne dla rozstrzygnięcia nie zostanie udowodnione, to o merytorycznym rozstrzygnięciu sprawy decyduje rozkład ciężaru dowodu. Zatem strona, na której spoczywa ciężar dowodu, ponosi ryzyko ujemnych skutków niedopełnienia swoich obowiązków w tym zakresie. Sąd Okręgowy uznał również, zgodnie z poglądem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 grudnia 1996 roku, iż nie jest zarówno zobowiązany, jak i uprawniony do przeprowadzenia dochodzenia w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (patrz wyrok SN z dnia 17 grudnia 1996 roku, I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/76). Tymczasem wnioskodawca nie wykazał w niniejszym postępowaniu za pomocą dostępnych środków dowodowych, że spełnił w wyznaczonym terminie warunki umorzenia określone w ustawie z dnia 9 listopada 2012 roku o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność.

Tym samym, w ocenie Sądu brak było podstaw do zastosowania w stosunku do ubezpieczonego przepisów cytowanej powyżej ustawy abolicyjnej.

W tym stanie rzeczy odwołanie wnioskodawcy jako niezasadne podlegało oddaleniu, o czym Sąd Okręgowy orzekł w sentencji orzeczenia na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawcy.